

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“ Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα”
(Σχέδιο Νόμου)

Αθήνα, 11 Ιουλίου 2005

Διαδικασία

Την 1η Ιουνίου 2005, ο **Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης**, απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), το Σχέδιο Νόμου “Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα”.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Χαράλαμφο Κεφάλα, Μιχάλη Αλέπη, Στέφανο Λαιμό, Κωνσταντίνο Παπαντωνίου, Χρήστο Σπίρτζη** και **Γιάννη Σωτηρίου**.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Χαράλαμπος Κεφάλας**. Την επιστημονική στήριξη στην Επιτροπή Εργασίας παρείχαν οι εμπειρογνώμονες κ.κ. **Βασίλης Μεγαπάνος** και **Γεώργιος Ρωμανιάς**. Τον επιστημονικό συντονισμό είχαν οι επιστημονικοί συνεργάτες της Ο.Κ.Ε. κα **Μαρία Ιωαννίδου** και ο **Δρ Αθανάσιος Παπαϊωάννου**.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στις συνεδριάσεις της, στις 5/7/2005 και στις 11/7/2005.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητές ήταν οι κ.κ. **Χ. Κεφάλας** και **Χ. Σπίρτζης** αφού ολοκλήρωσε την συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **11/7/2005**, διατύπωσε την **υπ’ αριθ. 134** Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥΝΟΜΟΥ

Το Σχέδιο Νόμου «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» αποτελείται από 32 άρθρα, κατανεμημένα σε 6 Κεφάλαια.

Το **Κεφάλαιο Α΄** έχει τον τίτλο «Έννοια – Πεδίο Εφαρμογής» και περιλαμβάνει τα άρθρα 1-2.

Στο **άρθρο 1** καταγράφεται η έννοια της σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ως **Δημόσιοι Φορείς** ορίζονται το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και τα Ν.Π.Ι.Δ., στα οποία οι ανωτέρω φορείς συμμετέχουν με ποσοστό που υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%), ή χρηματοδοτούνται ή ελέγχονται από αυτούς. Οι δημόσιοι φορείς μπορούν, σε τομείς της αρμοδιότητάς τους ή της δραστηριότητάς τους, να συνάπτουν έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας εξ επαχθούς αιτίας (**“Συμβάσεις Σύμπραξης”**) με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα (**“Ιδιωτικοί Φορείς”**) για την παροχή υπηρεσιών ή / και τη δημιουργία υποδομών (**“Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα”** ή **“Συμπράξεις”**). Τέλος, οι ιδιωτικοί φορείς μπορούν να συμβάλλονται ως **«Εταιρίες Ειδικού Σκοπού»** αποκλειστικά για τους σκοπούς των Συμπράξεων.

Στο **άρθρο 2** ορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Για την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου πρέπει να ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις: να έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ή / και τη δημιουργία υποδομών που ανήκουν στην αρ-

μοδιότητα των Δημοσίων Φορέων, να προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς, θα αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, τη διαθεσιμότητα ή / και τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο, να προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της παροχής των υπηρεσιών ή / και της δημιουργίας των υποδομών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων Ευρώ (200.000.000 ευρώ) χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φ.Π.Α.

Αν δεν ισχύουν όλες οι παραπάνω προϋποθέσεις, είναι δυνατή κατ’ εξαίρεση η υπαγωγή Συμβάσεων στις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον ληφθεί ειδική απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

Δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης οι δραστηριότητες που κατά το Σύνταγμα ανήκουν άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική άμυνα, η αστυνόμευση, η απονομή της δικαιοσύνης και η ευθύνη εκτέλεσης των ποινών που επιβάλλονται από ποινικά δικαστήρια.

Το Κεφάλαιο Β' «Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα και Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα» περιλαμβάνει τα άρθρα 3-6.

Στο **άρθρο 3** προβλέπεται η σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (“Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.”), η οποία αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος προεδρεύει της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., εποπτεύει το έργο της και έχει την ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτή, τον Υπουργό Ανάπτυξης και τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ως τακτικά μέλη και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν ένα έκαστο των Δημόσιων Φορέων που προβλέπεται να συμμετάσχουν στη Σύμπραξη ή / και να συμβληθούν στη Σύμβαση Σύμπραξης ή / και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα, ως έκτακτα μέλη.

Με τις αποφάσεις της η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. δύναται να εγκρίνει την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή / και να ανακαλεί τέτοιες εγκρίσεις, να αποφασίζει την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του καταβλητέου στους Ιδιωτικούς Φορείς συμβατικού ανταλλάγματος, να αποφασίζει για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση της παροχής των υπηρεσιών ή / και της δημιουργίας των υποδομών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης, να εγκρίνει τη συμμετοχή Δημόσιου Φορέα στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού της παραγράφου 3 του άρθρου 1, μέχρι του ποσοστού του σαράντα εννέα τοις εκατό (49%) του κεφαλαίου του ανωτέρω φορέα και να λαμβάνει κάθε άλλη συναφή απόφαση.

Στο **άρθρο 4** ορίζεται η σύσταση και οι σκοποί της Ειδικής Γραμματείας Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (“Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.”) στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία είναι επιφορτισμένη με τον εντοπισμό των υπηρεσιών ή / και υποδομών που μπορούν να υλοποιηθούν ή να παρασχεθούν μέσω Συμπράξεων, την εν γένει προώθηση της παροχής υπηρεσιών ή / και της δημιουργίας υποδομών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων, τη διευκόλυνση και υποστήριξη των Δημοσίων Φορέων στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης και την παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπομένων Συμφώνων, την τακτική ενημέρωση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και την επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων. Επίσης, ορίζονται οι γενικές και ειδικές αρμοδιότητες της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Με μέριμνα της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δημόσιοι Φορείς λαμβάνουν γνώση της ένταξης έργων της αρμοδιότητάς τους στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων και καλούνται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από της λήψης της σχετικής ειδοποίησης, να υποβάλουν αίτηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. προς το σκοπό της υπαγωγής της συγκεκριμένης Σύμπραξης στις διατάξεις του παρόντος νόμου (“**Αίτηση Υπαγωγής**”). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., εντός διμήνου από τη διαβίβαση σε αυτή των Αιτήσεων Υπαγωγής, εκδίδει απόφαση (“**Απόφαση Υπαγωγής**”) με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει, εν όλω ή εν μέρει, τις Αιτήσεις Υπαγωγής.

Το **άρθρο 5** καθορίζει τις συνέπειες που επιφέρει η Απόφαση Υπαγωγής. Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. αναλαμβάνει το συντονισμό των Διαδικασιών Ανάθεσης, για την επιλογή του

Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη. Οι Δημόσιοι Φορείς που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος υποχρεούνται να ακολουθούν τις υποδείξεις της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. ως προς τη Διαδικασία Ανάθεσης, να επεξεργάζονται κάθε κείμενο που σχετίζεται με τη Διαδικασία Ανάθεσης, να λαμβάνουν τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. προ της διανομής ή / και δημοσίευσης οποιουδήποτε κειμένου, να κοινοποιούν στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. τα κείμενα που διανέμονται ή δημοσιεύονται στα πλαίσια της Διαδικασίας Ανάθεσης και να επιτρέπουν και να μεριμνούν για τη συμμετοχή εκπροσώπου της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στις επιτροπές αξιολόγησης ή και σε άλλα όργανα που συνιστώνται στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη. Σε περίπτωση που οι εμπλεκόμενοι Δημόσιοι Φορείς δεν συμμορφώνονται με τις παραπάνω διατάξεις, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. δύναται να ανακαλέσει την Απόφαση Υπαγωγής.

Στο **άρθρο 6** ορίζεται η στελέχωση της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., τα προσόντα και η εμπειρία των στελεχών, τα ασυμβίβαστα, η πρόσληψη συμβούλων και προσώπων ειδικών προσόντων και οι αποσπάσεις υπαλλήλων των υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων.

Το **Κεφάλαιο Γ'** (άρθρα 7-16) αφορά στις «**Διαδικασίες ανάθεσης**» .

Στο **άρθρο 7** ορίζεται ότι για τις διαδικασίες ανάθεσης ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 9-16 και το **άρθρο 8** συμπεριλαμβάνει τους σχετικούς ορισμούς: Αναθέτουσα Αρχή, Διαδικασίες Ανάθεσης, Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου, Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου, Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης, Έργο, Ιδιαί-

τερα Πολύπλοκη Σύμβαση, Μικτή Σύμβαση, Προκήρυξη ή Προκήρυξη Διαγωνισμού, Προσφέρων, Προσφορά, Συμβάσεις, Συμβάσεις Έργων, Συμβάσεις Υπηρεσιών και Υποψήφιος.

Το **άρθρο 9** καθορίζει τις γενικές αρχές που ισχύουν κατά τις διαδικασίες ανάθεσης, οι οποίες και εξειδικεύονται: ίση μεταχείριση, διαφάνεια, αναλογικότητα, αμοιβαία αναγνώριση, προστασία του δημόσιου συμφέροντος, προστασία των δικαιωμάτων των ιδιωτών, ελεύθερος ανταγωνισμός και προστασία του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Το **άρθρο 10** ορίζει τα κριτήρια ανάθεσης, ειδικότερα το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς είτε το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής. Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή εξετάζει και συνεκτιμά, πλην των οικονομικών παραμέτρων, και διάφορες άλλες παραμέτρους του αντικειμένου της Σύμβασης όπως: η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αρτιότητα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης κ.λπ. Τα κριτήρια αυτά και η στάθμιση ή προτεραιότητά τους πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια από την Αναθέτουσα Αρχή και να γνωστοποιούνται στους Υποψηφίους.

Επίσης, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να επιτρέπει την υποβολή εναλλακτικών προσφορών, καθώς και να ζητά γραπτώς διευκρινίσεις για ασυνήθιστα χαμηλές προσφο-

ρές που μπορεί να σχετίζονται με κρατικές ενισχύσεις.

Το **άρθρο 11** ορίζει ότι για την ανάθεση και σύναψη Μικτών Συμβάσεων, Συμβάσεων Έργου και Συμβάσεων Υπηρεσιών, οι Αναθέτουσες Αρχές εφαρμόζουν είτε Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου είτε Διαδικασίες Κλειστού Τύπου. Επίσης, οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να ακολουθούν Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης.

Το **άρθρο 12** περιλαμβάνει γενικές διατάξεις για τη διεξαγωγή των Διαδικασιών Ανάθεσης. Η Αναθέτουσα Αρχή καθορίζει και αναφέρει στην Προκήρυξη διαγωνισμού τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που οφείλουν να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι. Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, στις Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνονται με δημοσίευση Προκήρυξης διαγωνισμού) και στις Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των Υποψηφίων, υπό τον όρο να υπάρχει ικανός αριθμός Υποψηφίων. Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, ο ελάχιστος αριθμός είναι πέντε (5). Στη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνεται με δημοσίευση Προκήρυξης) και στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, ο ελάχιστος αριθμός είναι τρεις (3). Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των προσκαλούμενων Υποψηφίων πρέπει να είναι επαρκής ώστε να εξασφαλίζει πραγματικό ανταγωνισμό.

Το **άρθρο 13** αφορά στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου κατά την οποία η ανάθεση της Σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο βάσει του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη, προσφοράς. Η Αναθέτουσα Αρχή

προβαίνει, με τους Υποψήφιους που επελέγησαν σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Η Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις, με τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη διαγωνισμού.

Το **άρθρο 14** αφορά στις Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης, οι οποίες εφαρμόζονται στις εξής περιπτώσεις:

- μετά από Διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου εφόσον οι προσφορές που κατατέθηκαν είτε ήταν απαράδεκτες βάσει διάταξης νόμου είτε δεν ανταποκρίνονταν στους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος νόμου,
- σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για έργα ή υπηρεσίες των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών,
- προκειμένου για Σύμβαση Υπηρεσιών και δη για παροχές διανοητικής εργασίας, εφόσον η φύση των προς παροχή υπηρεσιών ή εργασιών αυτών είναι τέτοια ώστε οι προδιαγραφές της Σύμβασης να μην είναι δυνατό να καθορίζονται με επαρκή ακρίβεια και στις περιπτώσεις των Συμβάσεων Έργων,
- για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίζουν την

αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

Στις περιπτώσεις αυτές η Αναθέτουσα Αρχή διαπραγματεύεται με τους Προσφέροντες τις προσφορές που αυτοί υποβάλλουν, με απώτερο σκοπό να επιτυγχάνεται η καλύτερη προσφορά, ενώ η ανάθεση της Σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο βάσει του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς. Η Διαδικασία Διαπραγμάτευσης δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις, με τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προσφορών που εξετάζονται με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη διαγωνισμού.

Το **άρθρο 15** ορίζει τους λόγους αποκλεισμού υποψηφίων, τον έλεγχο χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψηφίων και την αξιολόγηση των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων των υποψηφίων.

Το **άρθρο 16** αναφέρεται στην κατ' εξαίρεση υπαγωγή στις διατάξεις του Ν. 3049/2002.

Το **Κεφάλαιο Δ'** έχει τίτλο «Συμβατικό πλαίσιο» και περιλαμβάνει τα άρθρα 17-18.

Στο **άρθρο 17** ορίζει ότι οι Συμβάσεις Σύμπραξης, καθώς και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα, περιλαμβάνουν τους όρους και τις ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από το Δημόσιο Φορέα με τη σχετική Προκήρυξη ή με άλλα έγγραφα κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και συνιστούν το μόνο συμβατικό πλαίσιο που δεσμεύει τους εμπλεκόμενους Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς. Επιπλέον, καθορίζεται ότι οι Συμβάσεις Σύμπραξης καθώς και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα θα περιλαμβάνουν σαφή και αναλυτική περιγρα-

φή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης.

Το **άρθρο 18** αφορά σε θέματα χρηματοδότησης. Οι Ιδιωτικοί Φορείς που αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων στα πλαίσια Συμπράξεων, φέρουν την ευθύνη και τον κίνδυνο της χρηματοδότησης που απαιτείται για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τις σχετικές Συμβάσεις Σύμπραξης ή και τα Πρόσθετα Σύμφωνα, οφείλουν δε να προσκομίζουν στους Δημόσιους Φορείς στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης που επαρκεί για την εκπλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από τους Ιδιωτικούς αυτούς Φορείς σύμφωνα με τη σχετική προκήρυξη. Η χρηματοδότηση περιλαμβάνει ιδίως τα ίδια κεφάλαια του Ιδιωτικού Φορέα, τα κεφάλαια που εξασφαλίζει ο Ιδιωτικός Φορέας με οποιαδήποτε μορφή δανείου ή πίστωσης και τις αναγκαίες εγγυήσεις ή εξασφαλίσεις που απαιτούνται για παροχή των απαιτούμενων κεφαλαίων ή πιστώσεων.

Οι Δημόσιοι Φορείς μπορούν να συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που υπάγονται στον παρόντα νόμο και η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος, όπως παραχώρηση ακινήτων κατά χρήση, παραχώρηση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων και εκχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιώματα που χορηγούνται στους Ιδιωτικούς Φορείς δεν μπορεί να εκτείνονται και στο διάστημα που ακολουθεί τη λήξη της Σύμβασης Σύμπραξης. Επιπλέον, οι Δημόσιοι Φορείς επιτρέπεται να συμμετέχουν και

στην εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης ή / και στο μετοχικό κεφάλαιο του Ιδιωτικού Φορέα που αναλαμβάνει την παροχή της υπηρεσίας ή τη δημιουργία της υποδομής, υπό τους περιορισμούς του εδαφίου (ε) του άρθρου 3 του παρόντος νόμου. Επίσης, για τις ανάγκες της ρύθμισης ειδικών θεμάτων και την εν γένει διευκόλυνση της χρηματοδότησης της υλοποίησης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών, οι Δημόσιοι Φορείς δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις και με τους δανειστές των Ιδιωτικών Φορέων.

Το **Κεφάλαιο Ε' «Ειδικές ρυθμίσεις»** περιλαμβάνει τα άρθρα 19-24.

Το **άρθρο 19** ορίζει ότι σε περίπτωση που το συμβατικό αντάλλαγμα του Ιδιωτικού Φορέα εισπράττεται, εν όλω ή εν μέρει, απευθείας από τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, η διαδικασία είσπραξης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.

Το **άρθρο 20** αναφέρεται στην έκδοση όλων των αδειών που απαιτούνται και γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό του Ιδιωτικού Φορέα. Οι άδειες αυτές λογίζεται ότι έχουν εκδοθεί, στο μέτρο που η αρμόδια για την έκδοσή τους υπηρεσίες δεν έχουν προβεί σε έγγραφη αιτιολογημένη άρνηση έκδοσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον Ιδιωτικό Φορέα.

Το **άρθρο 21** ορίζει ότι, σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής, ο Δημόσιος Φορέας, κατόπιν ειδοποίησης από τον Ιδιωτικό Φορέα, ειδοποιεί την αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, η οποία υποχρεούται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών να υπο-

δείξει τρόπους συνέχισης των εργασιών ή / και να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διαφύλαξη των αρχαιοτήτων. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η άνω προθεσμία, ο Ιδιωτικός Φορέας θα δύναται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας θα υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας με την ως άνω υποχρέωσή της. Επίσης, στην περίπτωση αυτή, ο Ιδιωτικός Φορέας θα δικαιούται ν' αναζητήσει την ανόρθωση κάθε θετικής ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

Το **άρθρο 22** αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος. Οι απαιτούμενες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκπονούνται και εγκρίνονται προ της ανάθεσης της Σύμβασης Σύμπραξης. Σε περίπτωση που ο εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας δεν έχει ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες πριν την υποβολή δεσμευτικών προσφορών από τους ενδιαφερόμενους Ιδιωτικούς Φορείς, ο εν λόγω Δημόσιος Φορέας θα υποχρεούται να καταβάλει στον Ιδιωτικό Φορέα, στον οποίο θα ανατεθεί η Σύμβαση Σύμπραξης, το τυχόν πρόσθετο κόστος που θα προκύψει από το μη συνυπολογισμό προσθέτων δαπανών. Επιπλέον, στη Σύμβαση Σύμπραξης μπορεί να προβλέπονται μέτρα αυξημένης προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Το **άρθρο 23** αφορά στις απαλλοτριώσεις που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και θεωρούνται κατεπείγουσες και μείζονος σημασίας. Η απαλλοτρίωση των

ιδιοκτησιών αυτών ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών γίνεται υπέρ του εμπλεκόμενου κάθε φορά Δημόσιου Φορέα. Η απαλλοτρίωση, κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

Με το **άρθρο 24** καθορίζεται ότι οι Δημόσιες Υπηρεσίες, οι επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας προβαίνουν άμεσα και κατά προτεραιότητα στην εκτέλεση εργασιών και στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους, που είναι αναγκαίες ή χρήσιμες για την ομαλή και απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων του παρόντος νόμου.

Το **Κεφάλαιο Στ' «Νομικά θέματα»** περιλαμβάνει τα άρθρα 25-32.

Το **άρθρο 25** ορίζει το δικαίωμα του εκάστοτε εμπλεκόμενου Ιδιωτικού Φορέα, εκτός εάν η σύμβαση ορίζει διαφορετικά, να εκχωρεί ολικά ή μερικά τις περιουσιακής φύσεως συμβατικές του αξιώσεις, σε πιστωτικά ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στη χρηματοδότηση των έργων (ή συμβάλλονται με τέτοια πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα υπό οιαδήποτε ιδιότητα, όπως εκδοχέως, διαδόχου ή αντισυμβαλλομένου) προς εξασφάλιση των απαιτήσεών τους από τη χρηματοδότηση αυτή. Επιτρέπεται ωσαύτως εκχώρηση σε αλλοδαπές ή ημεδαπές εταιρείες ειδικού σκοπού προς το σκοπό τιτλοποίησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 του Ν. 3156/2003.

Το **άρθρο 26** αναφέρεται στο κύρος των εμπράγματων ασφαλειών. Εμπράγματα ασφαλείες που παρασχέθηκαν από τον Ιδιωτικό Φορέα ή οποιονδήποτε τρίτο υπέρ οποιουδήποτε πιστωτικού ή χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ή Δημοσίου Φορέα ή τρίτου προς εξασφάλιση υφιστάμενων ή μελλοντι-

κών απαιτήσεών τους κατά του Ιδιωτικού Φορέα από τη χρηματοδότηση ή οποιαδήποτε άλλη σύμβαση για την εκτέλεση έργων, δεν θίγεται από την μεταγενέστερη πτώχευση του Ιδιωτικού Φορέα ή του τρίτου που συνέστησε την ασφάλεια ή την υπαγωγή τους σε κάθε άλλη διαδικασία αφερεγγυότητας. Επίσης, γίνεται ενδεικτική απαρίθμηση των περιπτώσεων όπου ισχύει το απρόσβλητο των εμπράγματων ασφαλειών και ορίζεται ότι αυτές μπορούν, εφόσον οι δανειστές είναι δανειστές εις ολόκληρο για το σύνολο ή μέρος του δανείου ή της πίστωσης, να εγγράφονται, να συνιστώνται ή να συνάπτονται για το σύνολο τους (ή το αντίστοιχο μέρος τους) υπέρ ενός εκπροσώπου των δανειστών, ο οποίος ορίζεται στην οικεία πιστωτική σύμβαση και ασκεί όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τις ασφαλείες αυτές ως ενυπόθηκος ή ενεχυρούχος δανειστής ή ως εκδοχέας.

Το **άρθρο 27** ορίζει ότι για την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας που αναφέρονται σε απαιτήσεις τραπεζών και στις εξασφαλίσεις τους, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θεωρείται τράπεζα και υπάγεται στις αντίστοιχες ρυθμίσεις, εφόσον πρόκειται για δανειακές συμβάσεις και συναφείς δικαιοπραξίες που καταρτίζονται σε σχέση με την εκτέλεση των έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου.

Το **άρθρο 28** καταγράφει τους περιορισμούς που αναφέρονται στον Ιδιωτικό Φορέα που αναλαμβάνει έργα ή υπηρεσίες. Απαιτείται η προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δημόσιου Φορέα, προκειμένου να επιχειρηθεί έγκυρα εξωχρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών του Ιδιωτικού Φορέα ή άλλη πράξη με την οποία μεταβιβάζονται τα

δικαιώματα ψήφου επί μετοχών του, εφόσον αυτές λαμβάνουν χώρα προ της έναρξης λειτουργίας του έργου ή της έναρξης της παροχής των υπηρεσιών, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή τροποποιήσεις του καταστατικού του Ιδιωτικού Φορέα, έκδοση ομολογιακού δανείου, οποιασδήποτε μορφής συγχώνευση, διάσπαση, απορρόφηση ή άλλος εταιρικός μετασχηματισμός του Ιδιωτικού Φορέα. Επιπλέον, η εισαγωγή των μετοχών του Ιδιωτικού Φορέα σε ελληνική ή αλλοδαπή χρηματιστηριακή αγορά και η έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, επιτρέπονται μόνο μετά από προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού.

Το **άρθρο 29** περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικά με την απαλλαγή των ιδιωτικών φορέων από φόρο εισοδήματος επί δεδουλευμένων τόκων, τη φορολογική μεταχείριση

χρηματοδοτικής συμβολής Δημόσιου Φορέα, την επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. και τη μεταφορά και το συμψηφισμό συσσωρευμένων ζημιών Ιδιωτικού Φορέα.

Το **άρθρο 30** ορίζει ότι το συνολικό κόστος υλοποίησης της Σύμπραξης θα αποσβέννεται, κατ' επιλογή του Αναδόχου, είτε με τη σταθερή μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, είτε με τη μέθοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του αρ. 50 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ Α 178).

Το **άρθρο 31** αναφέρεται στην επίλυση διαφορών που αναφέρονται στην ερμηνεία ή στην εφαρμογή Συμβάσεων Σύμπραξης ή των Παρεπομένων Συμφώνων με διαιτησία.

Τέλος, στο **άρθρο 32** ορίζεται ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νόμου η ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΒ΄

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥΝΟΜΟΥ

Μέχρι σήμερα, δεν υπήρχε νομικό πλαίσιο για τις συμπράξεις ιδιωτικού και δημοσίου έργου. Όταν η Πολιτεία αποφάσιζε να προσφύγει στη λύση της σύμπραξης προκειμένου να υλοποιηθεί ένα μεγάλο δημόσιο έργο, η σχετική σύμβαση κυρωνόταν με νόμο από τη Βουλή. Με το υπό κρίση Σχέδιο Νόμου, δημιουργείται ένα γενικό νομικό πλαίσιο για συμπράξεις τέτοιου είδους τόσο στο χώρο των έργων, όσο και της παροχής υπηρεσιών και τίθεται ένα ανώτατο όριο προϋπολογιζόμενου κόστους, μέχρι του οποίου μπορεί μία σύμβαση, κατά κανόνα, να υπαχθεί σε αυτό το σχήμα (προβλέπεται η δυνατότητα υπέρβασης αυτού του ορίου σε «εξαιρετικές περιπτώσεις»).

Σε επίπεδο Γενικής Αξιολόγησης του Σχεδίου Νόμου, διατυπώθηκαν δύο διαφορετικές απόψεις στην Ο.Κ.Ε.:

Α΄ Απόψη:

Οι συμπράξεις ιδιωτικού και δημοσίου τομέα είναι ένα είδος συμβάσεων που έχει ήδη αναπτυχθεί σε πολλές χώρες της Ευρώπης και μπορεί να αποτελέσει μοχλό για την ανάπτυξη της χώρας, καθώς θα δημιουργήσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης και αποτελεσματικής διαχείρισης σημαντικών έργων –ιδιαίτερα στην περιφέρεια- με επωφελείς επιπτώσεις για τις υποδομές και την ποιότητα ζωής. Ιδιαίτερα σε μία περίοδο δημοσίου -νομικών δυσχερειών, το αίτημα για ανάπτυξη

μπορεί να ικανοποιηθεί μέσα από νέες μορφές συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που θα εξυπηρετούν τους στόχους:

- της επαρκούς χρηματοδότησης,
- της διασφάλισης αποτελεσματικότερης υλοποίησης και διαχείρισης των έργων και
- της παροχής καλύτερων υποδομών και υπηρεσιών στους πολίτες¹

Υπό το πρίσμα αυτών των διαπιστώσεων, το Σχέδιο Νόμου αξιολογείται θετικά, καθώς παρέχει το νομικό πλαίσιο που μέχρι σήμερα έλειπε από τη χώρα μας και με το οποίο θα καταστεί δυνατή η υλοποίηση τέτοιων συμπράξεων.

Ακριβώς μάλιστα λόγω της σημασίας που έχει αυτή η δυνατότητα για δημιουργία συμπράξεων, θα πρέπει –όπως τονίζεται και στις κατ' άρθρον παρατηρήσεις- να δοθεί η δυνατότητα να γίνονται τέτοιες συμπράξεις και χωρίς την έγκριση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., εφ' όσον πρόκειται για έργα μικρής κλίμακας και τηρούνται οι κατά τα λοιπά προβλεπόμενες διαδικασίες του νόμου.

Πέραν αυτών, το Σχέδιο Νόμου έχει ορισμένα περιθώρια βελτιώσεων ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη διαφάνεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών. Ειδικότερες επισημάνσεις γίνονται στις Κατ' Άρθρον Παρατηρήσεις.

1. Βλ. και European Commission, *Guidelines for successful public-private partnerships* σελ. 4 (March 2003).

Β' Αποψη:

Ο θεσμός των συμπράξεων έχει πράγματι εφαρμοσθεί και σε άλλες χώρες με ποικίλα αποτελέσματα. Ακριβώς, όμως, λόγω των δυσχερειών που παρουσιάζει, έχει υιοθετηθεί η προσέγγιση της κλάδο προς κλάδο ρύθμισης του θέματος, ώστε να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ιδιαιτερότητες του κάθε τομέα²

Η Ο.Κ.Ε. έχει και σε προηγούμενες Γνώμες της τονίσει την ανάγκη ενιαίας αντιμετώπισης του κλάδου παραγωγής έργων σε συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, με διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης και με την παρουσία μιας ισχυρής δημόσιας διοίκησης, η οποία θα είναι σε θέση να προγραμματίζει, να συντονίζει, να επιβλέπει και να ελέγχει, με στόχο την υψηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών³.

Αυτό, όμως, που συμβαίνει με το υπό κρίση Σχέδιο Νόμου είναι ότι:

α) Υποκαθίσταται η νομοθετική διαδικασία με μία Διυπουργική Επιτροπή, η οποία έχει τη δυνατότητα – χωρίς καμία δέσμευση από την ισχύουσα νομοθεσία – να αλλάξει ακόμα και αυτούς τους ελάχιστους όρους και κανόνες που το ίδιο το Σχ/Ν θέτει (π.χ., οικονομικό όριο, ανάληψη ουσιώδους μέρους των κινδύνων από τους Ιδιωτικούς Φορείς κλπ). Ταυτόχρονα, επι-

τρέπεται η θέσπιση διαφορετικών όρων διαγωνισμού κατά περίπτωση-σύμπραξη, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα διαφάνειας των διαδικασιών ανάθεσης και δεν διασφαλίζει την αποτελεσματικότερη υλοποίηση και διαχείριση των έργων και υπηρεσιών ούτε την προστασία του δημόσιου συμφέροντος.

β) Στον τομέα των έργων, επέρχεται πλήρης απορύθμιση, καθώς δημιουργείται ένα πλαίσιο ανάληψης και εκτέλεσης έργων δημοσίου σκοπού, στα οποία δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία περί δημοσίων έργων και μελετών (η οποία μάλιστα πρόσφατα αναδιαμορφώθηκε) με όλες τις εγγυήσεις διαφάνειας και ελέγχου της ποιότητας των έργων που αυτή περιλαμβάνει. Με το δημιουργούμενο σχήμα, θα μπορούν να εκτελεστούν «δημόσια» έργα – από τα πιο μικρά ως τα πιο μεγάλα – στα οποία, αντί να ακολουθείται το αυστηρό δεσμευτικό θεσμικό πλαίσιο για τα δημοσσια έργα, θα εφαρμόζεται μόνο η ατελής νομοθεσία περί ιδιωτικών έργων, της οποίας οι αδυναμίες είναι γνωστές. Και όλα αυτά χωρίς κοινοβουλευτικό έλεγχο, χωρίς έλεγχο των συμβάσεων μεγάλου αντικειμένου από το Ελεγκτικό Συνέδριο και με μόνο αρμόδιο όργανο έγκρισης μία νέο-συνιστώμενη υπηρεσία που δεν έχει στη διάθεσή της κανένα ουσιαστικό νομο-

-
2. Βλ. Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε. για το «Πράσινο Βιβλίο σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης» (COM (2004) 327 τελικό) η οποία αντιτάσσεται στη δημιουργία μίας ενιαίας οδηγίας για το όλο θέμα και προτείνει την έκδοση μιας ή περισσοτέρων ερμηνευτικών ανακοινώσεων «που θα παρακολουθούν διαχρονικά την ποικιλία και την πολυπλοκότητα του φαινομένου».
  3. Βλ. Γνώμη της Ο.Κ.Ε. υπ' αριθμ 84 «Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών» – Δεκέμβριος 2002 και Γνώμη της ΟΚΕ υπ' αριθμ. 120 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» - Δεκέμβριος 2004. Για το πλήρες κείμενο των Γνωμών της Ο.Κ.Ε. βλ. www.oke.gr

θετικό πλαίσιο που να την καθοδηγεί ως προς την ακολουθητέα τακτική.

- γ) Στον τομέα της παροχής υπηρεσιών, ο προβληματισμός γίνεται ακόμη πιο έντονος, καθώς από τη μια δεν υπάρχει η εμπειρία που υπάρχει στα δημόσια έργα και από την άλλη υπάρχει ο κίνδυνος ανάθεσης υπηρεσιών που ανήκουν στη λειτουργία του Κράτους σε ιδιωτικούς φορείς. Η διάταξη που αναφέρει ενδεικτικά το ποιες λειτουργίες εξαιρούνται είναι διατυπωμένη κατά τρόπο που αυξάνει παρά μειώνει τις ανησυχίες για το τι είδους λειτουργίες του δημόσιου μπορεί να ανατεθούν σε ιδιωτικούς φορείς. Είναι προφανές ότι η παραχώρηση π.χ. των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας (υγεία, παιδεία, υπηρεσίες σε άτομα με ειδικές ανάγκες, στην τρίτη ηλικία, περιθωριακές ομάδες κ.λπ.) στην ουσία ακυρώνουν την έννοια της κοινωνικής παροχής, αφού παρέχονται με χρέωση των πολιτών που κάνουν χρήση αυτών των υπηρεσιών, αναιρώντας την ίδια την ουσία της κοινωνικής πολιτικής.
- δ) Προβλέπεται η εκχώρηση της άσκησης δημόσιας διοίκησης (επίβλεψη και παραλαβή έργων και υπηρεσιών) σε ιδιώτη που θα επιλέγεται με συνεργασία του δημόσιου και του ιδιωτικού φορέα της σύμπραξης, χωρίς να τίθενται από το Σχ/Ν προδιαγραφές για τους ιδιώτες που θα αντικαταστήσουν τη Δημόσια Διοίκηση, ούτε για τις ευθύνες και το τιμολόγιο αμοιβής τους.
- ε) Πέραν αυτών των γενικών παρατηρήσεων, υπάρχουν μία σειρά από επί μέρους ζητήματα που επιτείνουν την προβληματικότητα

του δημιουργούμενου θεσμικού πλαισίου:

- Ευνοϊκότερη φορολογική μεταχείριση των ιδιωτικών φορέων που μετέχουν στις συμπράξεις χωρίς καν να περιορίζεται αυτή στις αφορώσεις τη σύμπραξη δραστηριοτήτές τους.
- Ανυπαρξία πρόβλεψης για το ρόλο των τραπεζών και τον τρόπο εμπλοκής τους στα σχήματα αυτά.
- Στελέχωση της νεο-συνιστώμενης Γραμματείας με διαδικασίες που δεν ενέχουν καμία απολύτως από τις θεσμικές εγγυήσεις που προβλέπονται για τις προσλήψεις στο Δημόσιο.

Συμπερασματικά, το Σχέδιο Νόμου προσεγγίζει με λάθος τρόπο το θεσμό των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και, έτσι, υπονομεύει την αξία ενός θεσμού ο οποίος μπορεί να προσφέρει πολλά στην ανάπτυξη της χώρας μας, όταν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που πράγματι έχει προστιθέμενη αξία, με τρόπο που να ταιριάζει στις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης και με τις αναγκαίες εγγυήσεις διαφάνειας.

Εν όψει των ανωτέρω, προτείνεται, αφού ληφθούν υπ' όψιν η εφαρμογή του θεσμού αυτού σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και τα διδάγματα από τις επιτυχημένες και αποτυχημένες εφαρμογές των συμπράξεων αυτών:

- α. Να μελετηθεί η σχέση κόστους ωφέλειας, όχι γενικά, αλλά σε ομοειδή πεδία και οικονομικά μεγέθη και ανάλογα με το εάν πρόκειται για Σ.Δ.Ι.Τ. παραχώρησης, Σ.Δ.Ι.Τ. σύμπραξης ή κρατική επένδυση (δημόσια χρηματοδότηση). Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να επιδειχθεί στον το-

- μέα των υπηρεσιών και δη σε αυτόν της κοινωνικής πρόνοιας.
- β. Να ισχύει το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων έργων, μελετών και προμηθειών με τις αναγκαίες προσαρμογές.
- γ. Να παραμείνει η άσκηση της δημόσιας διοίκησης στο δημόσιο σε καίρια θέματα όπως η επίβλεψη, ο έλεγχος και η παραλαβή του έργου ή της παρεχόμενης υπηρεσίας.
- δ. Να ορίζει το πλαίσιο εμπλοκής των τραπεζών και εν γένει των χρηματοδοτών του Σ.Δ.Ι.Τ.
- Σημείωση :** Δεδομένης της συνολικής κριτικής που διατύπωσε στο Κεφάλαιο της Γενικής Αξιολόγησης η Β' Άποψη, οι επί μέρους παρατηρήσεις της έχουν περιληφθεί στο Κεφάλαιο αυτό. Ως εκ τούτου, οι Κατ' Άρθρον Παρατηρήσεις που ακολουθούν, διατυπώνονται στο πλαίσιο της Α' Άποψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΓ' ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Παρ. 1 (σε συνδυασμό με άρθρο 3 περ. δ)

Θεσπίζεται ανώτατο όριο προϋπολογιζόμενου κόστους μιας σύμβασης (200 εκ. Ευρώ χωρίς το Φ.Π.Α.) μέχρι το οποίο μπορούν να υπαχθούν συμβάσεις στις διαδικασίες του νόμου αυτού.

Όπως σημειώθηκε και στο Κεφάλαιο της Γενικής Αξιολόγησης (Α' Άποψη), θα πρέπει να προβλεφθεί ότι για έργα μικρής κλίμακας θα είναι δυνατή η πραγματοποίηση τέτοιων συμπράξεων χωρίς την έγκριση της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., αλλά με την τήρηση των άλλων διαδικασιών που προβλέπονται κατά τα λοιπά στο νόμο.

Παρ. 2

Προβλέπεται, όταν συντρέχουν «εξαιρετικές περιπτώσεις», η δυνατότητα υπαγωγής συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου, ακόμη και εάν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 1, δηλαδή η ανάληψη ουσιώδους μέρους των κινδύνων από τους ιδιωτικούς φορείς ή η χρηματοδότηση από τους ιδιωτικούς φορείς ή το όριο των 200 εκ. Ευρώ.

1. Η διάταξη αυτή μπορεί να οδηγήσει στην αναιρέση του υπό δημιουργία σχήματος. Εάν δεν συντρέχει η προϋπόθεση της ανάληψης ουσιώδους μέρους του κινδύνου ή της χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα, τότε δεν πρόκειται για σύμβαση δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα αλλά

για κάτι τελείως διαφορετικό, με το οποίο δεν έχει σχέση το υπό κρίση νομοθέτημα. Η διάταξη θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αποκλείεται η υπαγωγή στις διατάξεις του νόμου όταν δεν συντρέχει ούτε η περίπτωση ανάληψης του κινδύνου ούτε η χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα.

2. Σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα υπαγωγής και συμβάσεων που υπερβαίνουν τα 200 εκ. Ευρώ, προτείνεται να απαλειφθεί η διάταξη αυτή με ταυτόχρονη αύξηση του ορίου αυτού.

Παρ. 3

Προβλέπεται η εξαίρεση δραστηριοτήτων που υπάγονται κατά το Σύνταγμα άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και αναφέρονται ενδεικτικά («ιδίως») η εθνική άμυνα, η αστυνόμευση και η ευθύνη εκτέλεσης των ποινών που επιβάλλονται από ποινικά δικαστήρια.

Έστω και εάν η απαρίθμηση των εν ανωτέρω δραστηριοτήτων είναι ενδεικτική, καλό θα ήταν –και προκειμένου να μη μένουν αμφιβολίες– να αναφερθούν και άλλες δραστηριότητες που ανήκουν στον πυρήνα των κρατικών αρμοδιοτήτων όπως π.χ. η εκτέλεση αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων και διοικητικών προστίμων. Η αναφορά μόνο στην εκτέλεση των ποινών των ποινικών δικαστηρίων ενέχει τον κίνδυνο να θεωρηθεί εξ αντιδιαστολής ότι οι μόλις προαναφερθείσες περιπτώσεις μπορούν να υπαχθούν

σε σχήματα σύμπραξης ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

Άρθρο 3

Σύσταση, σύνθεση, σκοπός και λεπουργία Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

1. Η δημιουργούμενη Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.) αποφασίζει κατόπιν εισηγήσεων της Ειδικής Γραμματείας Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.).

Σε περίπτωση που οι αποφάσεις δεν είναι σύμφωνες με την εισήγηση, θα πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες.

2. Η χρήση του όρου «χαράσσει την κυβερνητική πολιτική» σε σχέση με τη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. δεν είναι δόκιμη. Θα πρέπει να αντικατασταθεί από τον όρο «εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική».

Άρθρο 4

Παρ. 2γ

Η αναφορά σε «Τεχνικό Επαγγελματικό Επιμελητήριο» οφείλεται προφανώς σε παραδρομή. Το ορθό είναι «Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος».

Άρθρα 6

Στελέχωση

Παρ. 1, 2 και 4

Προβλέπεται η στελέχωση της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. με συμβάσεις ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή έργου ενώ παράλληλα καθιερώνεται ο κανόνας της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα αποσπάσεων «κατ' απόκλι-

ση των περί αποσπάσεων διατάξεων» υπαλλήλων των υπουργείων και των εποπτευομένων φορέων.

Διαπιστώνεται μία προσπάθεια παράκαμψης των κειμένων διατάξεων για τις προσλήψεις με τη χρήση των όρων «συμβάσεις έργου» και «συμβάσεις ανεξαρτήτων υπηρεσιών». Το ότι πρόκειται για θέσεις που είναι στην πραγματικότητα θέσεις παροχής εξηρημένης εργασίας προκύπτει από τον κανόνα της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, που ορθά τίθεται στη συνέχεια της διάταξης, αλλά βέβαια δεν θα είχε θέση εάν επρόκειτο για πραγματικές συμβάσεις έργου ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών.

Θα πρέπει να αναδιατυπωθεί η διάταξη προκειμένου να αναφέρει αριθμό θέσεων εργασίας και τυπικά προσόντα και να καθιερώνει ανταγωνιστικές διαδικασίες επιλογής των προσώπων. Ταυτόχρονα, και για την περαιτέρω εξειδίκευση και συμπλήρωση των διατάξεων αυτών θα πρέπει να προβλεφθεί η έκδοση Π.Δ.

Άρθρο 10

Κριτήρια Ανάθεσης

Παρ. 2

Προβλέπεται ότι τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των παραμέτρων βάσει των οποίων καθορίζεται το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας προσφοράς γνωστοποιούνται στους υποψηφίους είτε με το την Προκήρυξη είτε με άλλο έγγραφο.

Θα πρέπει τα κριτήρια να καθορίζονται αποκλειστικά με την Προκήρυξη ή έστω με κείμενα στα οποία παραπέμπει η Προκήρυξη.

Η δυνατότητα καθορισμού ανωτάτου και κατωτάτου ορίου στάθμισης αφήνει περιθώρια δημιουργίας καταστάσεων που δεν θα είναι δεδομένη η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια. Τα κριτήρια θα πρέπει να είναι σταθερά καθορισμένα με την Προκήρυξη.

Άρθρο 15

**Λόγοι αποκλεισμού Υποψηφίων.
Χρηματοοικονομική επάρκεια. Αξιολόγηση.
Προσόντα και ικανότητες υποψηφίου**

Παρ. 1

Προβλέπονται οι λόγοι αποκλεισμού. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ο αποκλεισμός ατόμων που έχουν καταδικασθεί αμετάκλητα με ποινή φυλάκισης τριών μηνών και άνω ή κάθειρξης και ότι η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητάει «οσάκις απαιτείται» έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι δεν εκκρεμεί τέτοια απόφαση σε βάρος των εν λόγω ατόμων.

Δεν γίνεται κατανοητή η φράση «οσάκις απαιτείται», αφού σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να μην υπάρχει αυτό το αρνητικό κώλυμα, σύμφωνα με το 1^ο εδάφιο της διάταξης.

Επίσης, το κώλυμα της ποινής τουλάχιστον τριών μηνών κρίνεται υπερβολικό στο βαθμό που αφορά κάθε είδους αδίκημα. Θα πρέπει να προβλεφθεί ότι στις περιπτώσεις πλημμελημάτων, το αδίκημα θα πρέπει να συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την επιχειρηματική δράση του ατόμου, προκειμένου να αποτελεί κώλυμα.

Τέλος, δεδομένης της σοβαρότητας των παραπτώματων του (β) εδαφίου, θα πρέπει να προβλεφθεί η **υποχρέωση** της Αναθέτουσας Αρχής να αποκλείσει τον Υποψήφιο/

Προσφέροντα αντί του δικαιώματος που αναφέρει η διάταξη.

Άρθρο 17

Σύμβαση σύμπραξης

Παρ. 2

Προσδιορίζεται το περιεχόμενο των συμβάσεων σύμπραξης.

Η διάταξη κρίνεται θετικά, καθώς καλύπτει επαρκώς τα θέματα που πρέπει να ρυθμίζονται.

Άρθρο 20

Έκδοση αδειών

Ορίζεται ότι η έκδοση όλων των αδειών που απαιτούνται για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση κ.λπ. των έργων γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό του ιδιωτικού φορέα.

Ορθότερο θα ήταν να εκδίδονται στο όνομα της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

Άρθρο 22

Προστασία περιβάλλοντος

Παρ. 1

Προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχει ολοκληρώσει ο δημόσιος φορέας τις διαδικασίες για την κατάρτιση και έγκριση μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πριν την υποβολή δεσμευτικών προσφορών από τους ιδιωτικούς φορείς, θα πρέπει να καταβάλει ο δημόσιος φορέας στον ιδιωτικό που τελικά θα επιλεγεί το τυχόν πρόσθετο κόστος που θα προκύψει από αυτό το λόγο.

Η διάταξη κρίνεται θετικά.

Άρθρο 24**Δημόσιες Υπηρεσίες και Εργασίες
Οργανισμών Κοινής Ωφελείας**

Προβλέπεται ότι οι δημόσιες υπηρεσίες και οι οργανισμοί κοινής ωφελείας θα προβαίνουν άμεσα και κατά προτεραιότητα στην εκτέλεση των εργασιών και ενεργειών αρμοδιότητάς τους που είναι αναγκαίες για την ομαλή και απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων του νόμου.

Η διάταξη είναι εύλογη αλλά από μόνη της δεν αρκεί. Θα πρέπει να προβλεφθεί ότι, στις συμβάσεις που θα υπογράφονται, θα τίθενται τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης αυτών των έργων και υποδομών για τα οποία θα δεσμεύεται ο δημόσιος φορέας έναντι του ιδιωτικού, κατόπιν βεβαίως συνεννόησης με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και οργανισμούς.

Άρθρο 23**Απαλλοτριώσεις****Παρ. 1**

Ο εκ των προτέρων και καθολικός χαρακτηρισμός όλων των περιπτώσεων απαλλο-

τριώσεων που θα γίνουν στο πλαίσιο αυτών των συμπράξεων ως κατεπειγουσών και μείζονος σημασίας ενδεχομένως θα αμφισβητηθεί στα δικαστήρια.

Άρθρο 29**Λοιπές ρυθμίσεις**

Ο νόμος προβλέπει μία σειρά ειδικών φορολογικών ρυθμίσεων υπέρ των φορέων που μετέχουν στις συμπράξεις.

Κατ' αρχήν, **οι ρυθμίσεις θα πρέπει να αφορούν την Εταιρία Ειδικού Σκοπού και όχι τον ιδιωτικό φορέα**. Δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει ιδιαίτερη φορολογική μεταχείριση για το σύνολο των δραστηριοτήτων του ιδιωτικού φορέα.

Ως προς τις επί μέρους ρυθμίσεις, οι περιπτώσεις 2 (φορολογική μεταχείριση χρηματοδοτικής συμβολής του δημοσίου φορέα) και 3 (επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α.) κρίνονται εύλογες.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.*Νικόλαος Αναλυτής*

Στην Ολομέλεια της 11ης Ιουλίου 2005 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αναλυτής Νικόλαος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λιόλιος Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Α' ΟΜΑΔΑ

Αλέπης Μιχάλης
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.
Αντζινάς Νικόλαος
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Ντουτούμης Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Τσέντος Γεώργιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ζαχαρέλη Σταύρου
Εκπροσώπου Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.
Κουτσιβίτου Αναστασία
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.
Ρερρές Κυριάκος
Γενικός Διευθυντής Π.Ο.Ξ.
Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.
Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
Χαντζαριδής Κωνσταντίνος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.
Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπλιστών

Β' ΟΜΑΔΑ

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.
Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Μπούρχας Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.
Ηλιόπουλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.
Λαιμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.
Ξενάκης Βασίλειος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
Πεπόνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.
Πλευράκης Μιχάλης
Γ.Σ.Ε.Ε.
Μπάρλος Αλέξανδρος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πολυζωγόπουλου Χρήστου
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.
Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.
Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.
Κουκουλάκης Ζαχαρίας
Μέλος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.
Σωτηρόπουλος Ανδριανός
Εκπρόσωπος ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραγκιοζόπουλου Αχιλλέα
Γενικού Γραμματέα Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
Σπίρτζης Χρήστος
Μέλος Δ.Ε. Τ.Ε.Ε.
Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (210) 9249510-2, Fax: (210) 9249514, e-mail: iproke@otenet.gr